

РЕШЕНИЕ

№ 2083

гр. София, 09.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Василена Дранчовска

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Пепа Маринова-Тонева Въззивно гражданско дело № 20221100509154 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С решение № 20035151 от 11.05.2022 г. по гр.д. № 25695/2020 г. Софийски районен съд, 71 състав признал за установено по реда на чл. 415, ал. 1 ГПК, че В. Г. Д., ЕГН *****, дължи на „С.Б. С.“ АД, ЕИК *****, сумата 1 080.54 лева, представляваща главница по договор за продажба на изплащане № 505442114 от 29.06.2018 г., сключен между „А1 България“ ЕАД и В. Г. Д., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 29.11.2019 г., до окончателното плащане, както и сумата 21.61 лева, представляваща обезщетение за забава за периода от 19.09.2019 г. до 29.11.2019 г., като отхвърлил иска за горницата до пълния предявен размер от 25.22 лева, за които суми е издадена заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК по ч.гр. дело № 70659/2019 г. по описа на СРС, 71 състав. Съобразно изхода на спора и чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК са разпределени разноските за исковото и за заповедното производство.

Срещу решението е подадена въззивна жалба от ответницата В. Г. Д., която го обжалва в частите, с които исковите са уважени, с оплаквания за неправилност – неправилно приложение на материалния закон и съществено

нарушение на съдопроизводствените правила. Неправилно съдът приел, че обстоятелството дали ответницата е уведомена за плащането, извършено от поръчителя, не е определящо за реализиране на регресното право в обема по чл. 143 ЗЗД. Уведомяването имало значение за акцесорната претенция на ищеца, тъй като ответницата изпадала в забава от датата, на която е поканена от поръчителя да плати задължението. По делото липсвали доказателства за надлежно уведомяване на ответницата за извършеното от поръчителя плащане и встъпването му в правата на кредитора, поради което и ответницата не била изпаднала в забава за плащане на главницата и акцесорната претенция се явявала неоснователна. Съдът не обсъдил констатираното и от вещото лице от ССЕ разминаване в номера на приемо-предавателния протокол, посочен в уведомлението – приемо-предавателният протокол бил с № 245, докато в преводното нареждане било посочено, че преводът касае приемо-предавателен протокол с № 201. Това не можело да бъде определено като техническа грешка, както твърдял ищецът. За да се приеме, че е налице техническа грешка, следвало същата да бъде потвърдена от първоначалния кредитор „А 1 България“ ЕАД, за който се твърдяло да е получил плащането. Поради това неправилен бил изводът на вещото лице от ССЕ и изводът на съда, че ищецът е платил на кредитора сумата от 1 080.54 лв. на 19.09.2019 г. Това не се установило по категоричен начин в процеса. От представената справка по т. 2.2.3 от договора не можело да се установи към кой приемо-предавателен протокол се отнася – към № 245 или към № 201, нито бил представен протокол № 201 за да се приеме, че действително е налице техническа грешка. Поради това моли съда да отмени решението в обжалваните части и вместо това постанови друго, с което да отхвърли изцяло предявените искове. Претендира разноските по делото, като за тези във въззивното производство представя списък по чл. 80 ГПК. Прави евентуално възражение за прекомерност по смисъла на чл. 78, ал. 5 ГПК.

Въззиваемата страна „М.П.К.“ ЕАД, ЕИК ***** (промяната в правноорганизационната форма и в наименованието вписани в ТРРЮЛНЦ на 26.07.2022 г.), с отговор по реда на чл. 263, ал. 1 ГПК оспорва жалбата и моли съда да потвърди решението в обжалваните части като правилно. Претендира разноски за въззивната инстанция съгласно списък по чл. 80 ГПК. Прави евентуално възражение за прекомерност по смисъла на чл. 78, ал. 5 ГПК.

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което съдът следва да се произнесе по основателността ѝ.

Първоинстанционният съд е бил сезиран по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК с иск с правно основание чл. 143, ал. 1, изр. 1 ЗЗД за сумата 1 080.54 лв., заплатена от ищеца на кредитора на ответницата „А 1 България“ ЕАД на 19.09.2019 г. по силата на договор за поръчителство от 07.11.2014 г. и представляваща главница по договор за продажба на изплащане № 505442114 от 29.06.2018 г., сключен между „А1 България“ ЕАД и В. Г. Д., и иск с правно основание чл. 143, ал. 1, изр. 2 ЗЗД за сумата 25.22 лв., представляваща законна лихва за забава за периода от деня на плащането -19.09.2019 г., до 29.11.2019 г. Претендирана е и законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК в съда, което е станало на 05.12.2019 г., видно от приложеното ч.гр.д. № 70659/2019 г. на СРС, 71 състав. Датата на изпращането по пощата на заявлението - 03.12.2019 г., е относима по смисъла на чл. 62, ал. 2 ГПК само когато се касае за спазване на срок.

Съгласно чл. 269 ГПК, въззивният съд проверява правилността на първоинстанционното решение само в рамките на релевираните оплаквания, а служебно следва да ограничи проверката си само за валидност, допустимост на решението в обжалваната част и спазване на императивните норми на материалния закон (т. 1 на Тълкувателно решение № 1/09.12.2013 г. по тълк.д. № 1/2013 г., ОСГТК на ВКС).

Атакуваното решение е валидно, но недопустимо в частта, с която районният съд е признал за дължима законна лихва върху главницата за периода 29.11.2019 г. – 04.12.2019 г. включително. Заповед за изпълнение за законна лихва за този период не е издадена (със заповедта законна лихва е присъдена от 05.12.2019 г. до окончателното плащане), а предмет на установителен иск по чл. 422, ал. 1 ГПК могат да бъдат само вземания, за които има издадена заповед за изпълнение. Поради това решението в посочената част следва да бъде обезсилено като недопустимо.

В останалата обжалвана част въззивният съд намира решението за допустимо, а с оглед оплакванията в жалбата - и за правилно по следните съображения:

С договора за поръчителство поръчителят се задължава спрямо

кредитора да отговаря при неизпълнение от длъжника. По отношение на кредитора той отговаря за чуждо задължение и затова, ако плати, има право на регрес срещу длъжника за всичко, което е платил – главница, лихви, разноси, със законната лихва от деня на плащането, съгласно чл. 143, ал. 1 ЗЗД. Предпоставките за уважаване на регресния иск на поръчителя са наличие на валиден главен дълг, длъжник по който е ответникът, наличие на валиден договор за поръчителство, с който ищецът се е задължил спрямо кредитора на длъжника-ответник да отговаря за главния дълг, плащане от поръчителя на суми в полза на кредитора на ответника за изискуеми задължения на последния. Неуведомяването на длъжника не поражда права за длъжника против поръчителя и не погасява регресното право на поръчителя, освен ако длъжникът междувременно не е изпълнил своето задължение (чл. 143, ал. 2, изр. 1 ЗЗД), но прави противопоставими на поръчителя възраженията, които длъжникът има срещу удовлетворения кредитор (чл. 143, ал. 2, изр. 2 ЗЗД).

В случая предпоставките за ангажиране отговорността на ответницата се установяват по несъмнен начин – налице е валиден договор за продажба на изплащане от 29.06.2018 г., в обезпечение на който ищецът се е задължил да отговаря спрямо продавача - кредитор на ответницата при неизпълнение от ответницата - купувач. Противно на поддържаното в жалбата, по делото се установява по несъмнен начин и плащането от ищеца в изпълнение на задълженията му по договора за поръчителство на дълга на ответницата в размер на 1 080.54 лв. Това се установява освен от приетото заключение на ССЕ, което не е оспорено от ответницата по реда и в срока по чл. 200, ал. 3 ГПК, още и от приетия и неоспорен приемо-предавателен протокол по т. 2.2.5 с № 245/02.10.2019 г., с който кредиторът на ответницата – „А 1 България“ ЕАД, е предал на представител на ищцовото дружество справка, съдържаща списък с абонатите, за които на 19.09.2019 г. ищецът в качеството си на поръчител е изпълнил вместо тях задълженията им към „А 1 България“, като на стр. 2 от списъка фигурира и името на ответницата, номера на договора с „А 1 България“ ЕАД и заплатената от ищеца сума в размер на 1 080.54 лв.

Противно на поддържаното в жалбата, по делото е приет и неоспорен и приемо-предавателен протокол по т. 2.2.3 с № 201/14.02.2019 г., с който е предадена справка, съдържаща списък с абонати с просрочени задължения, гарантирани чрез поръчителството на ищеца, като на стр. 2 от списъка

фигурира и процесната сума, дължима от ответница по договора за продажба на изплащане № 505442114 от 29.06.2018 г. С него кредиторът на ищцата е предявил претенция за плащане към поръчителя, и именно поради това в преводното нареждане от 19.09.2019 г. ищецът е посочил като основание за плащане „ППП 201“.

Поради това правилно вещото лице от ССЕ е приело, че в представеното уведомление по т. 2.2.6 от договора за поръчителство, с което „А 1 България“ ЕАД е потвърдило полученото от ищцовото дружество на 19.09.2019 г. плащане на дълга на ответницата, е допусната техническа грешка, но не в номера на протокола, а в датата му. И без това уведомление обаче от приемо-предавателния протокол с № 245/02.10.2019 г. се установява по безспорен начин, че ищецът е заплатил на 19.09.2019 г. на кредитора на ищцата сумата 1 080.54 лв. Поради това регресният иск с правно основание чл. 143, ал. 1, изр. 1 ЗЗД е основателен.

Без значение за дължимостта на законната лихва за забава от датата на плащане на главницата е дали уведомлението, изпратено от ищеца, е достигнало до ответницата. Задължението на поръчителя да уведоми длъжника е уредено, за да узнае поръчителят възраженията на длъжника, иначе той рискува да плати недължимо или в повече, а и длъжникът, ако не знае за извършеното плащане от поръчителя, може да продължи да изпълнява на кредитора. Ако задължението е съществувало, поръчителят има регрес срещу длъжника за всичко, което е платил, със законната лихва от деня на плащането. При неуведомяване длъжникът запазва единствено възраженията си срещу кредитора - само тях той може да противопостави на платилия поръчител. Длъжникът не получава никакви права срещу поръчителя поради неуведомяването му – в този смисъл решение № 306 от 06.11.2014 г. по гр. д. № 185/2014 г., IV ГО на ВКС и решение № 229 от 10.09.2012 г. по гр. д. № 452/2011 г., IV ГО на ВКС.

В случая ответницата не твърди да е платила дълга си, нито е въвела противопоставими на ищеца възражения от договорните си отношения с кредитора. Поради това и по силата на чл. 143, ал. 1, изр. 2 ЗЗД същата дължи на платилия дълга ѝ поръчител и законната лихва от деня на плащането – в случая от 19.09.2019 г.

Доводите в жалбата са неоснователни, поради което

първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в допустимите му обжалвани части.

При този изход, разноски за въззивното производство се следват на въззиваемия. Доказано направените такива са в размер на 307.40 лв. – адвокатско възнаграждение, което е заплатено в брой съгласно удостовереното в представения договор за правна защита и съдействие. Въззивният съд намира, че с оглед обжалваемия интерес и извършеното от адвоката в настоящата инстанция, заплатеното възнаграждение не е прекомерно. То е и под минималния размер, предвиден в Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Поради това възражението на въззивницата по чл. 78, ал. 5 ГПК е неоснователно.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 20035151 от 11.05.2022 г., постановено по гр.д. № 25695/2020 г. на Софийски районен съд, 71 състав **в частта**, с която е признато за установено по реда на чл. 415, ал. 1 ГПК, че В. Г. Д., ЕГН *****, дължи на „С.Б. С.“ АД (сега „М.П.К.“ ЕАД), ЕИК *****, **законна лихва** върху главницата за периода 29.11.2019 г. – 04.12.2019 г. включително, като недопустимо.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20035151 от 11.05.2022 г., постановено по гр.д. № 25695/2020 г. на Софийски районен съд, 71 състав **в останалите обжалвани части**, с които е признато за установено по реда на чл. 422, ал. 1 вр. чл. 415, ал. 1 ГПК, че В. Г. Д., ЕГН *****, дължи на „С.Б. С.“ АД (сега „М.П.К.“ ЕАД), ЕИК *****, на основание чл. 143, ал. 1 ЗЗД сумата 1 080.54 лева, представляваща главница по договор за продажба на изплащане № 505442114 от 29.06.2018 г., сключен между „А1 България“ ЕАД и В. Г. Д., ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК – 05.12.2019 г., до окончателното плащане, както и сумата 21.61 лева, представляваща обезщетение за забава за периода от 19.09.2019 г. до 29.11.2019 г.

ОСЪЖДА В. Г. Д., ЕГН *****, гр. София, ж.к. „*****“ бл. *****, да заплати на „М.П.К.“ ЕАД, ЕИК *****, със седалище и адрес на

управление: гр. София, ж.к. „София Парк“, ул. „*****“ № ***** на основание чл. 78 ГПК сумата **307.40 лв.** (триста и седем лева и 40 стотинки), представляваща разноси за въззивното производство.

В необжалваната отхвърлителна част решението по гр.д. № 25695/2020 г. на Софийски районен съд, 71 състав е влязло в сила.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____